

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Frederikshavn
kommunale skolevæsen
1948—49

Frederikshavn kommunale skolevæsen

Skoleåret 1948—49

Ved
Th. Andersen
stadsskoleinspektør

FREDERIKSHAVN
VOGELIUS' BOGTRYKKERI
1949

Indholdsfortegnelse

	Side
Skoleautoriteterne	3
Skoleordning (ind- og udskrivning)	4
Oversigt over eleverne	5
Elevernes forsømmelser	8
Undervisningen m. m.	9
Antallet af klasser og lokaler	7
Fri idræt m. m.	9
Skolerejser m. m.	10
Forældremøder	10
Optagelsesprøven til 1. E. M.	11
Det skolepsykologiske arbejde	11
Om undervisningen i grundskolen	15
Erhvervsvejledning	21
8. klasse	22
Af skolens dagbog	23
Børnebibliotekerne	24
Musikken i skolen	26
Skolesparekasserne	26
Ungdomsskolen m. m.	27
Skolernes samlinger	28
Skolelægetilsyn	29
Skoletandplejen	31
Lærerpersonalet	33
Kursus	36
Skolebetjentene	37
Ordensregler	37
Til hjemmene	38
Udgifter til skolevæsenet	39

Frederikshavn skolekommission:

Fuldmægtig K. H. Jørgensen, formand.
 Cand. pharm. A. V. Olesen.
 Direktør Harald Jensen.
 Landstingsmand Henry Hansen.
 Fiskehandler Kai Sørensen.
 Trikotagehandler Anker Hansen.
 Landsretssagfører M. Harbo Poulsen.
 Sognepræst K. Hanghøj.
 Købmand H. P. Nipper.

Frederikshavn byråds skoleudvalg:

K. H. Jørgensen, formand.
 Harald Jensen.
 A. V. Olesen.
 Anker Hansen.
 M. Harbo Poulsen.

Skolelederne

træffes på skolernes kontorer hver skoledag kl. 13—14 (lørdag dog 8—9 på folkeskolerne).
 Ørnevejens skole, telf. 408, stadsskoleinspektør Th. Andersen.
 Bangsbostrand skole, telf. 1024, skoleinspektør P. Valentinussen.
 Hjørringvejens skole, telf. 582, skoleinspektør J. M. Fuglebæk.
 Frederikshavn gymnasium, telf. 358, rektor A. Madsen (lørdag kl. 12—13).

Skolepsykologen

træffes på Ørnevejens skole hver torsdag kl. 13—14, telf. 1531.

Skolelægen

træffes på Ørnevejens skole hver torsdag kl. 9—10, telf. 1531.

Skoletandlægen

træffes på Ørnevejens skole hver skoledag kl. 8—14 (lørdag kl. 8—13), telf. 1531.

Frederikshavn kommunale skoleordning

Efter skoleplanen, der er vedtaget af byrådet den 30. juni 1947, udgør skolevæsenet et samlet hele, der falder i 3 afdelinger:

1. Grundskolen med 4 klassetrin.
2. Mellemskolen, der er delt i 2 afdelinger:
  - a. Den eksamensfri mellemskole med 4 klassetrin.
  - b. Eksamensmellemskolen med 4 klassetrin samt realklasse.
3. Gymnasiet, der omfatter mellemskole, realklasse og gymnasieklasser.

Fra 1. august 1947 har

Ørnevejens skole grundskole, eksamensfri mellemskole og eksamensmellemskole.

Bangsbostrand skole grundskole og eksamensfri mellemskole,

Hjørringvejens skole grundskole, og

Frederikshavn gymnasium eksamensmellemskole, realklasse og gymnasieklasser.

Efter samme skoleplan omlagdes skoleåret, således at det fra 1948 begynder 1. august.

Gymnasiet udsender sin egen årsberetning, hvorfor der med hensyn til eksaminer m. v. henvises til denne.

Indskrivning af elever til grundskolens 1. klasser til skolegang ved skoleårets begyndelse 1. august foregår efter annonce i marts måned. Børn, som er fyldt 7 år eller fylder 7 år inden 1. november, er undervisningspligtige.

Børn, der ikke er undervisningspligtige, kan optages i skolen ved skoleårets begyndelse, når børnene af skolepsykologen erklæres for skolemodne.

Fra grundskolens 4. klasser går eleverne op i den eksamensfri mellemskole eller i eksamensmellemskolen.

Undervisningspligten ophører til sommerferien for elever, som er fyldt 14 år eller fylder 14 år inden følgende 1. november, hvis eleven har gået i skole i 7 år.

Elevernes fordeling i de kommunale skoler pr. 31. december 1948

	Antal klasser	Eleverne						Tilsammen		
		I undervisningspligtig alder			Over undervisningspligtig alder					
		Dr.	P.	Ialt	Dr.	P.	Ialt	Dr.	P.	Ialt
1. Ørnevejens skole.....	44	567	587	1154	8	6	14	575	593	1168
2. Bangsbostrand skole.....	15	173	189	362				173	189	362
3. Hjørringvejens skole.....	8	107	122	229				107	122	229
4. Frederikshavn gymnasium.....	17	53	69	122	106	100	206	159	169	328
Ialt	84	900	967	1867	114	106	220	1014	1073	2087
Heraf fra udenbys hjem.....		4	4	8	22	14	36	26	18	44

Oversigt over eleverne

Af kommunens børn i undervisningspligtig alder er følgende antal:

	Drenge	Piger	Ialt	
a. I andre kommuners skoler	0	0	0	
b. I statskoler	0	0	0	
c. I Den private Mellem- og Realskole	19	14	33	(Elevantal ialt: 139)
I »Syvende Dags Adventisterne«s skole	6	10	16	(» » 19)
d. Anmeldt til hjemmeundervisning	0	0	0	
e. Endnu ikke indmeldte	0	0	0	
f. Uden undervisning p. gr. af vedvarende sygdom, åndssvaghed og lignende	0	0	0	
g. På åndssvageanstalt	1	2	3	
h. På blindeinstitut	0	0	0	
i. På døvstummeinstitut	1	0	1	
	<hr/>			
Ialt	27	26	53	

Idet byen ved årsskiftet havde 17849 indbyggere, udgjorde de undervisningspligtige 1912 børn 10,7 pct. af byens befolkning.

Klassetallet og elevtallets fordeling på de forskellige klassetrin den 31. decbr. 1948 samt gennemsnitselevtallet pr. klasse 1948:

	Grundskolen				Eksamensfri mellemskole				Eksamensmellemskole				Realklasse	Gymnasiet	Klassekvotient i h. t. lov af 1937, § 12
	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	I = 5. kl.	II = 6. kl.	III = 7. kl.	IV = 8. kl.	I	II	III	IV			
Ørnevejens skole:															
Klassetal.....	9	6	6	6	5	5	3	1	2	2					
Elevtal	251	157	166	158	120	121	78	12	60	45					26,2
Bangsbostrand skole:															
Klassetal.....	3	2	2	3	2	2	1								
Elevtal	80	54	54	64	51	34	25								22,9
Hjørringvejens skole:															
Klassetal.....	2	2	2	2											
Elevtal	56	62	57	54											28,6
Gymnasiet:															
Klassetal.....									2	2	4	4	2	3	
Elevtal									56	48	78	61	31	54	

Det gennemsnitlige elevtal i Ørnevejens skole var 1058,2, i Bangsbostrand skole 346,2, i Hjørringvejens skole 218,1 og på gymnasiet 351,4.

3 klasser i Ørnevejens skole og 1 i Bangsbostrand skole var hjælpeklasser med nedsat elevtal og tillempet undervisning.

Elevernes skoleforsømmelser i 1948:

	Forsømte dage				Forsømte dage i gennemsnit pr. barn			
	Sygdom	Anden lovlig grund	Uden lovlig grund	Ialt	Sygdom	Anden lovlig grund	Uden lovlig grund	Ialt
1. Ørnevejens skole.....	11662	1011	193	12866	11,0	1,0	0,2	12,2
2. Bangsbostrand skole.....	3410	437	118	3965	9,9	1,0	0,3	11,3
3. Hjørringvejens skole.....	2098	147	39	2284	9,6	0,7	0,2	10,5
4. Frederikshavn gymnasium...	2803	228	9	3040	8,0	0,6	0,0	8,7
	19973	1823	359	22155	10,1	0,9	0,2	11,2

Skoledagenes antal i 1948 har været 237.

Undervisningen m. m.

Antallet af klasser og lokaler

Ørnevejens skole begynder det nye skoleår med 48 klasser, men har kun 28 normallokaler. Dette medfører, at mange klasser må vandre fra lokale til lokale, og at ikke så nær alle børn kan møde kl. 8 om morgenen, men må møde senere, når der er ledige lokaler. *De forskellige mødetider og sene eftermiddagstimer* er særdeles ubehagelige for hjemmene og børnene, men lokalemangelen gør det nødvendigt.

Kun ved at nedskære klassernes ugentlige timetal i enkelte særfag er det muligt i indeværende skoleår at slutte undervisningen kl. 16.

I det kommende skoleår vil situationen blive yderlig forværret, således at det af pladshensyn bliver nødvendigt at forlænge skoletiden til kl. 17 eller 18. Mens der i øjeblikket mangler 13 lokaler for at give børnene en tilfredsstillende undervisningstid, vil der i de fire følgende skoleår mangle henholdsvis 21, 27, 32 og 39 lokaler.

Fri idræt

Uden for skoletiden kan drenge i alle aldre gratis deltage i fri idræt to gange om ugen, en time hver aften. Der undervises i løb, højde- og længdespring, boldkast, spydkast, diskoskast og kuglestød. Undervisningen ledes af lærerne Ritmann og Gørup. Drengene møder frivilligt, ser på det og prøver en aften eller to. Hvis de så har lyst til at fortsætte, indmeldes de og skal så — så vidt muligt — møde de to aftener om ugen.

I sommeren 1949 har der været ca. 40 drenge, der har lært begyndelsesgrundene til de forskellige idrætsgrene. 7 drenge har taget broncemærket i Dansk Skoleidræt.

Undervisningen foregår på skolens egen bane ved Ørnevejens skole, hvor der er cindersbane, 2 springgrave, og hvad der ellers hører til fri idræt.

Svømmeundervisning

Frederikshavn kommunale badeudvalg har velvilligst stillet badeanstalten ved Sønderstrand til skolens rådighed, således at det i sommeren 1949 igen har været muligt at give skolernes elever svømmeundervisning både i skoletiden og i sommerferien.

27 elever har bestået den almindelige svømmeprøve, 6 frivømmerprøven og 2 livredningsprøven.

Skoleudflugter

Den 9. juni var Hjørringvejens skole og den 13. juni Ørnevejens skole i Tolne. Bangsbostrand skole var i Sæby den 24. august.

Skolerejser

8.—10. juni var 8. klasse og 7. klasserne fra Ørnevejens og Bangsbostrand skoler i Århus under ledelse af overlærerne A. Nørregård-Knudsen og C. R. Robsøe, lærer A. Ritmann og lærerinde frøken E. M. Nielsen. Turen var særdeles vellykket.

Ferierejser

Til sommerferien 1949 bevilgede skoleudvalget feriebillet til 766 elever, nemlig 741 i de kommunale skoler, 9 i Frederikshavn private Mellem- og Realskole og 16 i S. D. A.s skole.

Sommerlejr

26 drenge var i Odd Fellow lejren ved Sulbæk strand 25. juni til 9. juli under ledelse af lærerne F. Berthelsen og H. E. Jepsen med fruer og 26 piger 9.—23. juli under ledelse af lærerne E. Gørup og Johs. Thomsen med fruer.

Week-end

Fra 1. april 1948 indførtes week-end ved skolerne. Timerne forkortes om lørdagen med 10 minutter hver, således at undervisningen denne ugedag slutter kl. 13.

Årsprøver

I eksamensmellemskolen på Ørnevejens skole afholdtes skriftlig årsprøve 11.—14. juni og mundtlig prøve 15.—22. juni. I grundskolerne og de eksamensfri mellemskoler afholdtes skriftlige årsprøver 16.—18. juni og mundtlige prøver 20.—22. juni.

Forældremøder

I det forløbne skoleår er der ved skolerne blevet indbudt til forældremøder gentagne gange. Medens der ikke har været særlig god tilslutning til de møder, hvortil alle forældre har været indbudt, har der derimod som regel været særdeles god tilslutning til de møder, hvortil kun forældrene til en enkelt klasse eller et klassetrin har været indbudt.

Skolen ønsker den bedste kontakt med forældrene; det glæder os derfor, når forældrene kommer til disse møder, hvor der er lejlighed til at drøfte problemer, der vedrører børnenes opdragelse og undervisning.

Optagelsesprøve til 1. kl. i eksamensmellemskolen

Indskrivning til denne prøve foregår efter annoncering i marts måned. Der optages kun elever, hvis forældre eller værge afgiver en skriftlig erklæring om, at de agter at lade eleverne gennemgå hele eksamensmellemskolen.

Med hensyn til reglerne for optagelsesprøven henvises til forrige årsberetning, men hertil skal dog føjes, at kravene er blevet yderligere skærpet, idet der fra 1950 kræves genfortælling i skriftlig dansk både for eleverne fra 4. og 5. klassetrin, medens eleverne fra 4. klasserne hidtil kun er blevet prøvet i diktat.

Der var indstillet 131 elever til optagelsesprøven i april 1949. Deraf bestod 107 elever på den skriftlige prøve alene. 15 elever var til mundtlig prøve; af disse bestod 5. Af de indstillede 131 elever bestod således ialt 112, d. v. s. 85,5 pct.

Det skolepsykologiske arbejde

I skoleåret 1948—49 har 171 børn været henvist til skolepsykologisk undersøgelse.

Skole	Klasse										
	1	2	3	4	5	6	7	I ml	II ml	ialt	
Bangsbostrand skole	1	1	2	4	3					11	
Hjørringvejens skole	2	3	2	4						11	
Ørnevejens skole	30	17	18	31	14	3		1	2	116	
Ikke undervisningspligtige	33									33	
	33	33	21	22	39	17	3		1	2	171

deraf 88 drenge og 83 piger.

Læseretarderede børn.

39 elever har i løbet af skoleåret 1948—49 fået ekstrahjælp i dansk. Undervisningen er oftest foregået på hold med 3 elever,

og de fleste har gået to gange om ugen. Der har været læsehold på Bangsbostrand, Hjørringvejens og Ørnevejens skoler.

Undervisningen på disse hold lægges til rette, så der arbejdes med det enkelte barns vanskeligheder.

Har et Barn en særlig læsedefekt, kræves der fra barnets side et energisk arbejde for at overvinde den.

Det har været en fornøjelse at se, hvilken arbejdslyst og ihærdighed nogle af eleverne har arbejdet med, og hvilken fremgang de har gjort.

Hjemmets interesse, opmuntring og fornuftige hjælp betyder her meget. Når eleverne kun får timer 2 gange om ugen, kræves et stort hjemmearbejde for at nå et godt resultat.

Det er uhyre vigtigt, at børnene lærer at læse godt. De er udelukket fra meget, hvis de har svært ved at læse, ligesom det er af stor værdi for de fleste, at de kan skrive ordentlig dansk.

Der har blandt mange forældre været stor interesse for ekstrahjælpen i dansk. Det er imidlertid ikke enhver elev, der ikke har fået klassens pensum i staveord lært, der er ordblind eller har vanskeligheder, der kræver eller berettiger til særundervisning i dansk.

Hjælpeklasserne.

17 elever er overflyttet til hjælpeklasserne. I hjælpeklasserne går kun halvt så mange elever som i de alm. klasser, så det enkelte barn kan få meget mere hjælp, og der er bedre mulighed for at tage hensyn til det enkelte barns standpunkt og lade det gå frem i et tempo, det magter. Dette er overordentlig vigtigt, da det for at arbejde videre med et fag er nødvendigt, grundlaget er i orden.

Mange børn, der gik i stå i de alm. klasser og slet ikke kunne følge med, liver op igen, får arbejdsmod og gør fremskridt i hjælpeklasserne.

En del af de elever, der i forvejen gik i hjælpeklasserne, har desuden været til undersøgelse. 3 elever er overflyttet til de alm. klasser igen.

Samarbejde mellem hjem og skole.

Nogle elever har været henvist fra skolen på grund af opførselsvanskeligheder, f. eks. generthed, nervøsitet, tyveri. I andre tilfælde har forældrene henvendt sig for at få råd.

Der er ikke noget skarpt skel mellem elever med standpunktsvanskeligheder og elever med opførselsvanskeligheder. Opførselsvanskeligheder kan give dårligt skolestandpunkt, idet barnet ikke koncentrerer sig om sit skolearbejde, og dårligt skolestandpunkt kan give opførselsvanskeligheder, da ubehaget ved ikke at kunne følge med kan give mange forskellige udslag.

Ved alle undervisnings- og opførselsvanskeligheder er et nært samarbejde mellem hjem og skole som oftest nødvendigt. Så vidt

muligt har forældrene til børn, der var indstillet til skolepsykologisk undersøgelse, været indkaldt til en samtale på skolepsykologens kontor, ligesom der i mange tilfælde er aflagt hjemmebesøg. Det er tit meget værdifulde oplysninger, der kan fås af forældrene, oplysninger, der kan give en langt dybere forståelse af barnet. En forståelse, der er nødvendig for at hjælpe barnet.

Såvel forældrene som klasselærerne har i mange tilfælde ofret megen tid på at hjælpe med til at finde en løsning af problemerne.

Desværre har det været umuligt p. gr. af manglende tid at arbejde med alle de børn, der var henvist indenfor dette område. De mindre vanskeligheder har måttet udgå til fordel for mere påkrævede tilfælde. Arbejdet med det enkelte barn kan her kræve meget lang tid.

Kun 1 elev er kommet under børnepsykiatrisk behandling. Her er vi dårligt stillet i Vendsyssel. Flere af vore elever burde undersøges af en børnepsykiater, så de psykiatiske tilfælde kunne blive behandlet rationelt i tide.

Taleundervisning.

3 elever med alvorlige talevanskeligheder er henvist til lægeautoriseret talepædagog, hvor de to nu går til undervisning, mens den tredje er på statens taleinstitut i Aarhus.

Skolemodenbed.

Alle børn, der var fyldt 7 år inden 1. november 1949, kunne i år indskrives til at begynde i skolen efter sommerferien 1949.

Yngre børn skulle bestå en særlig skolemodenhedsprøve for at blive optaget

33 børn var til prøve. — 18 børn kunne optages.

For de fleste børn er det meget uheldigt at begynde i skolen før den undervisningspligtige alder. Det kunne være udmærket, hvis vi havde en børnehaveklasse ved skolevæsenet, i lighed med hvad et par af landets provinsbyer har, hvori vi kunne sende alle de skoleumodne børn.

Hvorfor ønsker mange forældre at få deres barn tidligt i skole?

Nogle vil gerne have dem i skole, fordi der ikke er nogen til at tage sig af dem hjemme, da begge forældrene er på arbejde. Af den grund er det imidlertid ikke nødvendigt at sende børnene for tidligt i skole og give dem en dårlig skolemæssig start, da vi nu har et fritidshjem i Frederikshavn.

Nogle forældre føler særlig glæde over, at deres barn er tidligt skolemodent. At et barn er tidligt skolemodent betyder imidlertid ikke, at et andet barn, der er senere skolemodent, ikke kan blive både dygtigere, sundere og gladere i sin skoletid og senere. Der er så mange faktorer, der spiller ind ved begrebet skole-

modenhed, bl. a. skal der både en vis intellektuel, legemlig og social modenhed til.

En vis legemlig udvikling er nødvendig, hvis et barn skal klare skolearbejdet godt. F. eks. er små børn normalt langsynede, men for de fleste er øjet ved 7 års alderen udviklet, så der uden særlig vanskelighed kan arbejdes med det småkrimskrams, som bogstaver er.

Der er ingen grund til hverken at glæde sig eller sørge over, om den udvikling er sket et halvt år før eller senere, synet kan være lige godt, ligesom det f. eks. heller ikke behøver at være tegn på nogen særlig fordel, at et barn begynder at tale nogle måneder før et andet (een af vore største sprogforskere begyndte først at tale, da han var to år).

Er barnet svageligt, er det også uheldigt, det kommer for tidligt i skole, selv om det er velbegavet. Det viser sig, at mange af disse børn bl. a. taber i vægt, når de kommer for tidligt i skole.

Foruden intellektuel og legemlig modenhed hører der også en vis social modenhed til for at være skolemoden. Barnet skal kunne forstå en instruktion, der gives til flere på een gang, forstå at tage hensyn til andre og omgås andre, skal have en vis tillid til egen kunnen og udholdenhed overfor vanskeligheder for at det kan få den rigtige indstilling til skolearbejdet og kammeraterne. Den indstilling, der er så afgørende for barnets resultater i skolen.

Skolemodenhed er ikke et begreb, der kun er af pædagogisk interesse ved skolegangens begyndelse. I grundskolen kan god støtte hjemme hjælpe meget på manglerne. Måske kan energisk træning i dansk og regning gøre, at barnet kan bestå mellemskoleprøven, men jo højere klasserne bliver, jo større områder vil træningen omfatte, og des mindre gør mekanisk træning alene, her skal mere forståelse og abstrakt tænkning til for at nå et godt resultat. Der er enkelte børn, der kan klare det udmærket i en forholdsvis ung alder, men for de allerfleste børn er det i det lange løb uheldigt at begynde i skolen før normal tid.

Andre årsager til undersøgelser:

Her kan nævnes:

Placering af tilflyttere f. eks. fra landsbyskoler.

Oversiddere.

Forespørgsel fra socialkontoret.

Henvielse fra hospital.

Alle de henviste sager er blevet drøftet med skolelægen. En lægeundersøgelse er altid nødvendig for at udelukke, at der er ubehandlede legemlige sygdomme eller forhold til stede, der kan have indflydelse på barnets vanskeligheder.

Lavra Enevoldsen.

Om undervisning i grundskolen

I årtier har klasseundervisningen været den almindelige undervisningsform. Den går i princippet ud på, at alle elever i samme klasse så vidt muligt på samme tid løser de samme opgaver. Dette forudsætter, at eleverne i samme klasse har ca. samme arbejdsevne; men ved i skoleårene 1945—49 at følge en af vore grundskoleklassers arbejde fra begyndelsen af 1. klasse til afslutningen i 4. klasse har vi atter erfaret, at der er en vældig forskel på, hvad de enkelte elever i klassen kan præstere.

I løbet af de 4 år i grundskolen:

læste den dygtigste elev	4740 sider
læste den svageste elev	820 »
regnede den dygtigste elev	37680 opgaver
regnede den svageste elev	5430 »
løste den dygtigste elev i skr. dansk	814 »
løste den svageste elev i skr. dansk	219 »

De øvrige elevers arbejdsmængde spreder sig mellem disse yderst forskellige resultater.

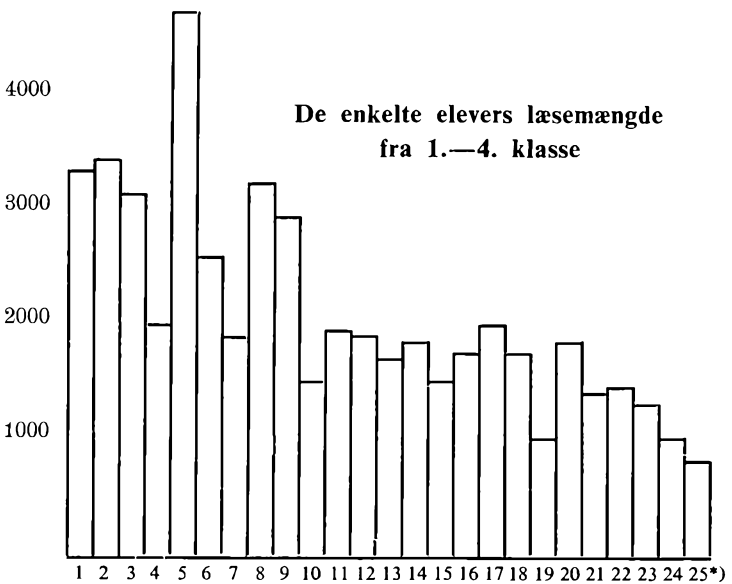
Ved klasseundervisning får de dygtigste elever for få og for lette opgaver og de dårligste for mange og for svære opgaver, hvad der både karakter- og kundskabsmæssigt kan have yderst uheldige følger. Derfor er adskillige pædagoger og psykologer i den sidste snes år gået ind for, at klasseundervisningen i skolens træningsfag bør afløses af *individuel* undervisning, så hver enkelt elev får lejlighed til at gennemarbejde stoffet på den måde og i det tempo, der er i overensstemmelse med barnets arbejdsevne. Børn oplever den største arbejdsglæde, når de stilles overfor interessebetonede opgaver, som hverken er for lette eller for svære. Et sådant arbejde vil karakter- og kundskabsmæssigt virke udviklende for barnet.

I ovennævnte klasse blev det forsøgt at individualisere undervisningen. Til 1. klasse blev der fremstillet mange små konkrete læseopgaver, hvoraf en del er samlet i »Jeg læser og skriver selv«. I 1. klasse arbejdede de dygtigste læsere mest på egen hånd, mens læreren især tog sig af de dårligste. I alle grundskoleklasser havde børnene en af de sædvanlige læsebøger som grundbog samt et stort antal frilæsningsbøger. Læsebogen blev fra 2.—4. klasse i

begyndelsen af læsetimen benyttet til fællesøvelser, som alle eller en gruppe af elever kunne have udbytte af, men de dygtigste læsere gik straks eller forholdsvis hurtigt over til frilæsning, og i slutningen af timen var som regel alle elever beskæftiget med frilæsning eller andet arbejde, f. eks. skr. dansk eller regning, idet eleverne selv måtte bestemme, hvad de ville beskæftige sig med, når de havde udført et tilfredsstillende arbejde i læsebogen. De svage læsere fik den nødvendige træning, og de gode læsere spildte ikke tid ved at deltage i denne træning.

Omstående grafiske fremstilling viser det antal sider, de enkelte elever læste i løbet af grundskolen. De 5 flittigste læsere læste gennemsnitlig 3650 sider, mens de 5 svageste læsere gennemsnitlig læste 1182 sider.

5000 sider

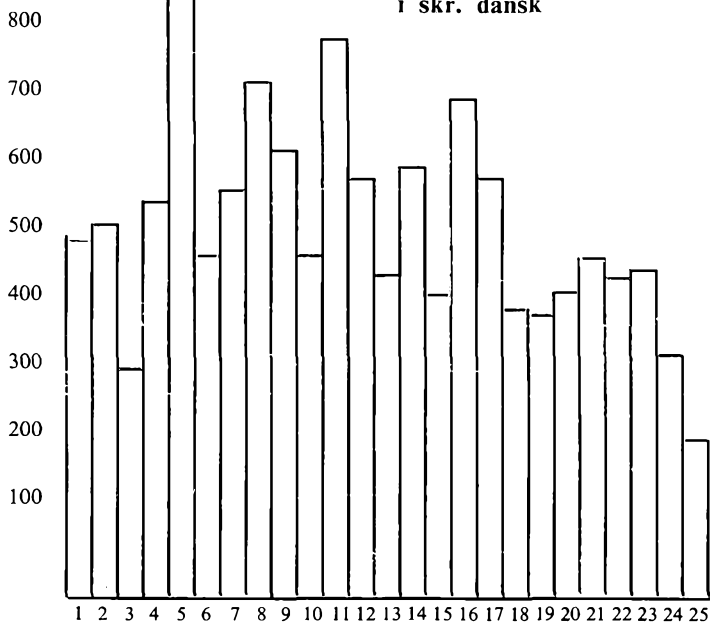

*) Til- og fraflyttede elever kan ikke medregnes.

I skriftlig dansk og regning blev undervisningen også tilrettelagt således, at alle elever så vidt muligt skulle gennemarbejde et vist mindstestof, og dernæst kunne de gå over til friarbejde indenfor fagene. I skr. dansk blev »Øvelser i skriftlig dansk« brugt som grundbog. Desuden blev benyttet en hel del opgaver, der var maskinskrevet på kartonkort (»Svære staveord«), og opgaver fra andre stilsystemer blev opklæbet på kartonkort, så alle elever kunne få supplerende opgaver. Der blev især lagt vægt på, at eleverne fik en effektiv træning af stavelistens svære ord, og at de enkelte elever trænede specielt med deres egne fejlord, hvorved fejlordene efterhånden reduceredes til et forsvindende minimum. Efterfølgende grafiske fremstilling viser det antal opgaver, de enkelte elever løste i grundskolen. De 5 flittigste elever løste gennemsnitlig 702 opgaver, mens de 5 svageste gennemsn. løste 333.

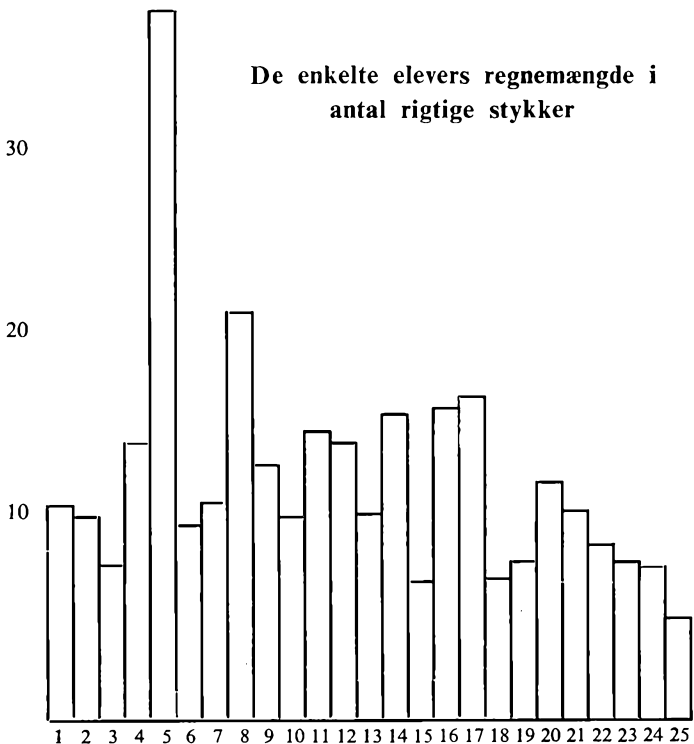
900 opgaver

De enkelte elevers arbejdsmængde
i skr. dansk

I regning var undervisningen samlet omkring »Købstadskolens ny regnebog«, men der var stadig lejlighed til for de enkelte elever at gå over til supplerende opgaver (»Individuel taltræning« og opgaver fra andre regnebogssystemer). I 4. klasse blev især benyttet »Regneopgaver ved optagelsesprøven til mellemskolen« og »Tekstopgaver i regning fra optagelsesprøven til mellemskolen«. Efterfølgende grafiske fremstilling viser det antal rigtige opgaver, som de enkelte elever regnede i grundskolen. Det fremgår heraf, at præstationerne i regning varierede stærkt.

40 tusinde ri. stk.

En gennemgang af børnenes resultater, der er udtrykt i følgende tabeller, vil vise, at resultaterne bl. a. afhænger af børnenes intelligens (Tab. I), deres levealder (Tab. II) og skoleforsømmelser (Tab. III).

Tabel I Intelligens og præstationer	Gennemsnitlig antal sider i læsning	Gennemsnitlig antal opgaver i skr. dansk	Gennemsnitlig antal rigtige stk. i regning
De ti bedstbegavede elever præsterede	2981	540	15047
De ti dårligstbegavede elever præsterede . .	1487	435	10457
9 elever med IK. over 120 præsterede	2986	544	15700
9 „ „ IK. fra 120—110 præsterede.	1862	509	12362
7 „ „ IK. fra 110—100 „	1389	429	9614

Tabel I viser, at de bedstbegavede elever gennemsnitlig opnår de bedste resultater; men de grafiske fremstillinger af børnenes præstationer i læsning, skr. dansk og regning, der er ordnet efter børnenes intelligensalder, viser, at mange elever med en lavere intelligens når langt bedre resultater end elever med en højere intelligens. Dette skyldes, at barnets præstationer i skolen også i høj grad afhænger af andre faktorer end intelligens, f. eks. barnets flid og andre karakteregenskaber samt hjemmets interesse og sociale forhold.

Tabel II Levealder og præstationer	Gennemsnitlig antal sider i læsning	Gennemsnitlig antal opgaver i skr. dansk	Gennemsnitlig antal rigtige stk. i regning
14 elever, der kom i skole, da de var 7 år	2431	563	14646
11 „ „ „ „ „ før „ „ „ „	1937	419	10437

Tabel II viser, at de yngste elever i klassen gennemgående har præsteret mindst i hovedfagene. Send derfor ikke børnene for tidligt i skole.

<p style="text-align: center;">Tabel III</p> <p style="text-align: center;">Forsømmelser og præstationer</p>	Gennemsnitlig antal sider i læsning	Gennemsnitlig antal opgaver i skr. dansk	Gennemsnitlig antal rigtige s.k. i regning
De 10 elever, der forsømte mindst, præsterede	2265	528	14682
De 10 „ „ „ mest, „	1799	489	11871
De 5 „ „ „ mindst, „	2582	606	17160
De 5 „ „ „ mest, „	1590	450	9766
8 elever, der forsømte over 40 dage. „	1806	483	11684
11 „ „ „ fra 40—20 „ „	2176	457	11263
6 elever, der forsømte mindre end 20 dage, præsterede	2493	598	17083

Tabel III viser, at forsømmelser har en skæbnesvanger indflydelse på barnets resultater i skolen. Derfor bør barnet så vidt muligt undgå forsømmelser.

Når ovennævnte klasse var særdeles arbejdsivrig og kvalitets- og kvantitetsmæssigt opnåede gode resultater i det daglige arbejde og ved de standardiserede standpunktsprøver, skyldtes det først og fremmest, at det som helhed var en velbegavet klasse med særdeles skoleinteresserede forældre.

Forskellen på børnenes resultater ville utvivlsomt have været større, hvis børnene havde fået en ren individuel undervisning; men for klassen som helhed er jeg tilbøjelig til at mene, at den opnåede de bedste resultater, når den var samlet ved gennemgang af det grundlæggende træningsstof i dansk og regning og dernæst arbejdede individuelt med indøvelsen af stoffet. Ved klasseundervisning suppleret med individuelt arbejde opnår man en plan, fasthed og fremgang i arbejdet, hvorunder der kan tages hensyn til de enkelte elevers arbejdsevne, så der skabes udløsning for de enkelte elevers aktivitetstrang og initiativ.

Ligesom klasseundervisningen har den individuelle undervisning også sine ulemper, idet den fodrer forholdsvis megen undervisningsmateriel og plads, forudsætter aktivitetstrang også hos elever med relativ ringe energi, og den individuelle undervisning kan mangle de inciterende og sociale momenter, som klasseundervisningen kan give.

For det store flertal af skolens børn og lærere vil jeg foreløbig mene, at en kombination af klasseundervisning og individuel undervisning vil give de bedste resultater ved undervisning i grundskolens fundamentale fag, dansk og regning. Ved en kombination af ovennævnte metoder har vi mulighed for at bibeholde nogle af fordelene både ved klasse- og individualundervisning og så vidt muligt undgå ulemperne.

Anton Nielsen.

Erhvervsorientering

Valget af livsstilling er, som årene er gået, blevet mere og mere kompliceret. Dette skyldes for en stor del den kraftige udvikling, der er foregået indenfor teknikken. Ikke alene kravene er steget, men der er skabt en hel del nye fag. Overgangen fra skole til erhvervsliv er blevet større, så stor, at man i dag må indrømme, at der på dette område må en hjælp til, for at den unge, når han eller hun forlader skolen, ikke skal stå på bar bund.

Hermed være ikke sagt, at man slet ikke fra skolens side har haft øjnene oppe for dette. Mången en lærerinde eller lærer har sikkert ofte ved besvarelse af spørgsmål, ved anbefalinger og ved kontakt med arbejdsgivere givet eleverne en værdifuld hjælp, men en gennemgående erhvervsorientering er først de senere år taget op af skolen.

Denne erhvervsorientering gælder i første omgang afgangsklasserne. Som en slags grundbog benyttes heftet »Min fremtid«, der er udsendt af ungdomsafdelingen ved det offentlige arbejdsanvisningskontor. Heftet er tilrettelagt således, at eleverne kommer til at beskæftige sig med de vanskeligheder, som vil opstå den dag, de skal vælge et erhverv. Til belysning af dette er der medtaget opgaver som f. eks.:

Valg af livsstilling.

Det kan være svært at vælge den rigtige livsstilling.

Mine stærke og svage sider.

Mit helbred.

Mine interesser.

Gennem arbejdet med disse opgaver opstår der ganske naturligt hos eleven spørgsmål, som udløser samtaler elever og lærer imellem. Man får talt ud om, at det er vigtigt, at man har lyst til det fag, der påbegyndes, men at denne samtidig må være velforankret. Arbejdet ser ofte helt anderledes ud, når man ikke er tilskuer. Her gælder det om, at den unge har et virkeligt kendskab til faget, før oplæring påbegyndes. Læreren tilskynder ele-

verne til at tale med fagfolk — til at søge biblioteket, for der at læse yderligere om faget — ved at udlevere oplysninger fra erhvervskartoteket, som forefindes ved den enkelte skole. Desuden er man gennem samarbejde med ungdomsafdelingen kommet i forbindelse med virksomheder, som er villige til at modtage klassebesøg af hver enkelt afgangsklasse. Eleverne beser virksomheden under kyndig faglig ledelse, får alt forklaret og har lov til at stille alle de spørgsmål, de ønsker. Disse besøg har elevernes interesse og er af betydning for deres erhvervsvalg. De bliver klar over, at hvert fag har sine krav, som udøveren må honorere for at blive dygtig, at der stilles krav til helbred, håndslag osv. Læreren indprenter, at gode kammerater eller veninder slet ikke behøver at have de samme anlæg og evner, således at de kan begynde i samme fag. Dette forhold har ofte afstedkommet store vanskeligheder, idet den unge er dumpet ind i et fag, hvor evner og anlæg ikke slog til.

Foruden denne orientering udsender ungdomsafdelingen hvert år interesseskemaer. Disse besvares af eleverne i afgangsklasserne. Et stykke tid efter kommer erhvervsvejlederen og får en time med klassen. Her besvares eventuelle spørgsmål, som var nedskrevet på skemaerne, og eleverne har lejlighed til at få deres erhvervsvalg yderligere uddybet. Mange unge søger desuden til ungdomsafdelingen for at få yderligere hjælp i deres valg. Her søger man ved samarbejde med hjem, skole, psykoteknisk institut og skolelægen at skabe en hjælp for den unge.

Igennem denne erhvervsorientering håber skolen, at man må kunne række hjemmene og eleverne en hjælpende hånd, således at den unge må stå bedre rustet den dag, da skolen forlades og valg af livsstilling afgøres.

E. Pedersen, lærer og erhvervsvejleder.

IV. Eksamensfri mellemskoleklasse (8. klasse)

Ovennævnte klasse danner afslutningen på undervisningen i den eksamensfri mellemskole, hvorfor det anbefales alle forældre, der har børn i denne skoleafdeling, at lade disse gennemgå 8. klasse, hvis hjemmets økonomiske forhold tillader den belastning, som det kan være at forlænge et barns skolegang med et år.

I 8. klasse omfatter undervisningen 30 ugentlige timer, der fordeles på fagene dansk, regning, engelsk, samfundslære, bogføring og kristendomsundervisning. Desuden har drengene sløjd, fysik og geometrisk tegning, mens pigerne får en grundig undervisning i husgerning og håndarbejde. Denne fagplan tillader, at der i særlig grad kan tages hensyn til det praktiske livs krav, så

børnene skulle få de bedste muligheder for at gå ud i erhvervs-livet.

Dertil kommer, at eleverne i 8. klasse har nået en større moden-
hed, som gør, at de dels får større udbytte af undervisningen
og dels er bedre udrustet til deres fremtidsgerning end elever, der
udgår fra III. eksamensfri mellemskole (= 7. klasse). I løbet af
8. klasse, hvor der også gives eleverne erhvervsorientering, har de
unge mulighed for at komme til klarhed over, hvilket erhverv de
ønsker at vælge, så de straks efter skolegangens afslutning kan tage
fat på det, som de efter deres evner, anlæg m. m. er interesseret
i at arbejde med. Erfaringerne viser da også, at erhvervene med
en vis forkærlighed foretrækker elever fra 8. klasse.

Elever, der har fulgt undervisningen i 8. klasse, får ved sko-
leårets afslutning udstedt et særligt bevis, der bl. a. indeholder
elevens standpunktskarakter i dansk, regning og skrivning. Det er
klart, at erhvervenes folk foretrækker elever med et duelighedspas
i de skolefag, man har brug for i det praktiske liv, fremfor ele-
ver, der møder med et uduelighedspas i form af en mikroskopisk
mellemskoleeksamen eller endnu værre: udskrevet af 2. eller 3.
eksamensmellemskoleklasse. Sidstnævnte elever kunne, hvis de havde
fået lov til at koncentrere sig om hovedfagene i den eksamensfri
mellemskole, i de fleste tilfælde have opnået gode resultater og
ville således have stået langt bedre udrustet til at gå over i det
praktiske liv.

Af skolens dagbog

13. august: 1. skoledag efter sommerferien.

13. september: Det kgl. hollandske Luftfartsselskab viste far-
vefilmen: »En rejse fra Amsterdam til Batavia« for eleverne i »Co-
losseum«.

27. september: C. Hostrup: »Eventyr på fodrejsen« opførtes
som skoleforestilling af Svend Wedels teaterselskab.

9. oktober: fodboldkamp mellem lærere og elever.

27. oktober: skole- og forældremøde. Forfatteren Rich. Gan-
drup talte om emnet: »Børn — forældre — lærere«.

5.—12. november: papirindsamling til fordel for F.N.-hjæl-
pen; eleverne indsamlede 3560 kg papir, der betaltes med 356 kr.

16. november: forældremøde. Erhvervsvejleder, adjunkt J. Ahm,
Århus: »Har vi og vore unge brug for erhvervsvejledning?«

18., 19. og 27. november: den motorsagkyndige, civilingeniør
Hammer Sørensen og overbetjent Frimodt Madsen gennemgik færd-

selsreglerne for eleverne på Ørnevejens skole, på de følgende dage for eleverne i de øvrige skoler.

27., 29. og 30. november: de ældste elever besøgte en kunst- og maleriudstilling ved maleren Volquartz V. Formann, arrangeret af A. O. F.

6. december: konsulent Jacobsen fremviste jagtrådets farvefilm for en del af eleverne.

22. december: juleafslutning i Frederikshavn og Bangsbostrand kirker for samtlige elever.

26. januar: forældremøde for 4. grundskoleklasserne.

11. maj: ved bevilling fra arbejdsministeriet afholdt Ålborg og Nørresundby orkesterforening 3 koncerter på Ørnevejens skole for samtlige elever fra 5. klassestrin og opefter.

6. juni: skolerne deltog i de festligheder, byrådet arrangerede i Plantagen i anledning af grundlovens 100 års jubilæum.

15. juni: skolens fane deltog i festlighederne på »Flagets Dag« i Frederikshavn kirke.

24. juni: afslutningsfester på skolerne.

På Ørnevejens skole uddeltes afgangsbeviser til eleverne fra IV. eksamensfri mellemskoleklasse (8. klasse) og skolens præmier for flid og god opførsel til Poul Jensen fra 7. A, Erling Grønlund fra 7. B, Paula Haugaard fra 7. C og Else Kongsbak fra 8. klasse.

På Bangsbostrand skole uddeltes skolens præmie til Rosa Andersen fra 7. klasse.

Børnebibliotekerne

Overbibliotekar Chr. Poulsen.

Frederikshavn Kommunes Skole- og Børnebiblioteker omfatter: hovedbiblioteket, der er gratis tilgængeligt for alle børn i kommunen mellem 10 og 16 år, og som normalt har til huse i folkebiblioteket, men som for tiden har lokale på Ørnevejens skole, børnebiblioteket i Bangsbostrand skole og børnebiblioteket i gymnasiet.

Der er ikke i dette år oprettet nye afdelinger, men man har søgt at udbygge bogbestanden i de allerede bestående.

Med hensyn til interessen for bibliotekerne har der været en glædelig fremgang at spore, idet lånerallet er steget ca. 10 pct. fra 640 til 702, og udlånet er steget ca. 25 pct., nemlig fra 16839 bd. til 20417 bd.

Se statistiken side 25.

Statistiske oplysninger om børnebibliotekernes virksomhed 1948—49

	Bogbestand							Udlån i årets Løb				
	Bind pr. $\frac{31}{3}$ 49			Tilvækst			Af- gang	Låne- re	Udlån			
	Fagl.	Skf.	Ialt	Fagl.	Skf.	Ialt			Fagl.	Skf.	Ialt	
Hovedbiblioteket	925	1768	2693	151	236	387	235	400	5183	8363	13546	
Bangsbostrand skole	354	521	875	141	145	286	0	182	624	3268	3892	
Gymnasiet	355	486	841	75	122	197	0	120	974	2005	2979	
Ialt.....	1634	2775	4409	367	503	870	235	702	6781	13636	20417	
Klassesæt til brug på skolen.....	799	102	901	391	102	493						
Ialt.....	2433	2877	5310	758	605	1363	235					

Musikken i skolen

For at fremme interessen for musik er der til skolen knyttet en folkemusikskole, hvortil der hører et kor og orkester. Koret øver hver mandag kl. 15,30—16,30 på Ørnevejens skole, og flinke elever fra 4. klasse og opefter kan deltage. Orkestret består af skolens elever og tidligere elever og øver hver fredag kl. 15—16,30. Børnefolkemusikskolen ledes af overlærer V. Dupont.

Frederikshavn kommuneskoles Spareforening

Begyndt sin virksomhed 1. april 1918.

(Forbindelse: Frederikshavns Bank).

Kasserer: lærerinde frk. E. Jensen.

Antal sparere 1. juli 1948	1262
Afgang i årets løb	229
Tilgang i årets løb	319
Sparernes antal 30. juni 1949	1352
Sammensparet beløb 1. juli 1948 til 30. juni 1949:	
Ørnevejens skole	kr. 13.904,44
Gymnasiet	» 1.803,59
Hjørringvejens skole	» 1.669,37
Den flittigste spareklasse har i årets løb indskudt:	
Ørnevejens skole	kr. 678,42
Gymnasiet	» 595,64
Hjørringvejens skole	» 382,75
Indvundne renter	kr. 2.799,85
Udbetalt til sparerne i årets løb	» 16.311,03
Indestående i banken 30. juni 1949	» 77.699,48

Bangsbostrand Skole Spareforening

Begyndt sin virksomhed 1928 under

»De danske Skolesparekasser«, Nykøbing F.

(Lokal forbindelse: Frederikshavns og Omegns Sparekasse).

Kasserer: overlærer C. R. Robsøe.

Antal sparere 1. juli 1948	298
Afgang i årets løb	76
Tilgang i årets løb	81
Sparernes antal 30. juni 1949	303

Sammensparet beløb fra 1. april 1948 til 30. juni 1949	kr.	7.070,31
Indvundne renter	«	629,98
Udbetalt til spareerne i årets løb	»	4.811,78
Indstående i sparekassen 30. juni 1949	»	20.035,42

Den flittigste spareklasse har i årets løb indskudt:

Grundskolen ..... kr. 817,50

Den eksamensfri mellemskole ..... » 765,02

Af hensyn til skoleåret er regnskabet omlagt således, at det begynder 1. juli og slutter 30. juni.

»De danske Skolesparekasser« garanterer for de opsavede beløb.

Den kommunale ungdomsskole

Skolens leder: stadsskoleinspektøren.

Der meldte sig 127 elever til ungdomsskolen, 16 drenge og 111 piger. 103 elever (9 drenge og 94 piger) gennemførte vintrens undervisning, der foregik på Ørnevejens skole.

Eleverne fordeltes på 7 hold, 1 drengehold og 6 pigehold, nemlig: 1 drengehold med sløjd og gymnastik, 6 pigehold med husgerning, håndarbejde og gymnastik. Drengeholdet fik tilskud efter aftenskoleloven.

To pigehold havde dagundervisning, de øvrige hold aftenundervisning. Det ene pigehold sluttede 1. januar, da en del af pigerne var elever på gymnasiet, og rektor ønskede, at de ikke gik i ungdomsskolen.

Drengenes erhverv: 6 arbejdsdrenge, 3 bude, 1 landmand, 6 andre erhverv.

Pigernes erhverv: 70 husassistenter, 1 på fabrik, 19 i forretning, 21 andre erhverv.

Samlet timetal: 816.

Mødeprocenten var 87,7.

Lærerkræfterne ved skolen var: lærerinderne frkn. A. Jensen, M. Beider, A. Rønnow Andersen og fru M. Rasmussen og lærer E. Gørup Christiansen. Endvidere har læge fru Frimodt Sørensen haft timer med pigerne.

Den 14. december afholdtes juleafslutning, hvor lærere og elever medvirkede i fællesskab og ligesom tidligere år skabte en fornøjelig og festlig aften.

Ved afslutningsfesten den 29. marts uddeltes beviser og flidspræmier, hvorefter forstander J. Rosendahl fra Tårupgård fremviste en film fra livet på ungdomskostskolen.

Anden undervisning

Lokalerne på Ørnevejens skole blev benyttet af Handelsskolen, Arbejdsteknisk skole, Arbejdernes Oplysningsudvalg, Vendsyssel Handelshøjskole, Kristeligt Sangkor, sangforeningen »Lyren«, Folkemusikskolen, Husmoderforeningen, Borgerforeningens Sangkor, Dansk Kvindesamfunds aftenskole, Lottekorpsset, Frederikshavn Amatørorkester, Frederikshavn Esperantoklub og Frederikshavn Fotoklub.

Lokalerne på Frederikshavn gymnasium blev benyttet af Teknisk Skole samt gymnastiksalene af Frederikshavn private Mellem- og Realskole, F. f. I. og F. D. F.

Gymnastiksalen i Bangsbostrand skole blev benyttet af K. F. U. K., K. F. U. M. og F. f. I.

Skolens samlinger

Modtagne gaver:

Ørnevejens skole: Svend Åge Jacobsen, 1. b: barde af hval. Emile Zajac: hugorm. Preben Conradsen: St. Pedersfugl. Børge Frederiksen, 2. E: blæksprutte og skal af troldkrabbe. Børge Christiansen, 6. E: hugorm. Mona Madsen, 5. D: hugorm. Mogens Christensen, 1. A: slagge fra Skotland. Hanne Jacobsen, 3. B: 2 ligustersværmere.

Bangsbostrand skole: Frode Sommer, 1. b: pimpsten. Karl Chr. Ottesen, 4. c: rørhøne. Laurits Christensen, 4. a: silkehale. Karen Jacobsen, 1. c: dompap. Lisbeth Giversen, 4. a.: søpindsvin med kalkorme. Arne M. Christensen, 6. a: forsk. nødder. Keld Hansen, 4. c: søpindsvin. Gartner Andersen: ugle. Villy Olsen, 3. a.: lampret. Else Boumann, 5. a: lampret. Ragna Jensen, 5. b: svale. Gunver Folsø, 3. a: pindsvin.

Giverne bringes skolens tak.

Skolelægens årsberetning

Der er i skoleåret 1948—49 henvist 204 elever til hjemmets læge; heraf har 86,2 pct. efterkommet henvisningen.

Der er i det forløbne år konstateret 40 tilfælde af utøj. Af de 40 elever er 15 blevet behandlet på skolen.

Endvidere er der foretaget 840 andre undersøgelser, hovedsagelig kontrolvejninger, behandling af smålæsioner m. m.

Tuberkuloseundersøgelsen.

I skoleåret, der er gået, har man blandt skoleeleverne konstateret 4 tilfælde af tuberkulose mod 0 det foregående år.

De elever, der bliver opfordret til at lade sig calmettevaccinere, skal man derfor på det kraftigste opfordre til at følge opfordringen, da calmettevaccinationen er den bedste beskyttelse mod tuberkulosen.

Om Calmette-vaccinationen

(Vaccination mod tuberkulose)

Vaccination mod tuberkulose foretager man for at give personer, der reagerer negativt på tuberkulin, samme beskyttelse mod tuberkulose, som de tuberkulinpositive har opnået på naturlig måde.

Selve Calmette-vaccinationen er et *ganske ufarligt indgreb*, der foretages ved en lille indsprøjtning i huden på venstre overarm. Der opstår ingen feber eller anden sygdomsformelse efter vaccinationen, men på selve vaccinationsstedet danner der sig efter 3—4 ugers forløb en lille rød »filipens«, der holder sig i nogle uger. I meget sjældne tilfælde kan der fremkomme en lille byld, som heler op uden gener.

For at kontrollere, at vaccinationen har slået an, må der, tidligst 6 uger efter vaccinationen, foretages en ny tuberkulinprøve, der nu skal vise positiv reaktion.

Senere bør tuberkulinprøven gentages med visse mellemrum for at fastslå, at den ved vaccinationen opnåede beskyttelse endnu er til stede. Som regel holder tuberkulinreaktionen sig positiv i adskillige år efter en Calmette-vaccination.

Såvel de tuberkulin-positive som de Calmette-vaccinerede har *erhvervet en betydningsfuld beskyttelse mod tuberkuløs infektion*, men det må fremhæves, at beskyttelsen *ikke er absolut*, da der under visse uheldige omstændigheder (særlig stærk smitte, svækket almentilstand, forudgående sygdom og lign.) alligevel kan opstå tuberkulose til trods for den opnåede beskyttelse.

Sven Hoffmann, skolelæge.

I skoleåret 1948—49 er 2009 elever blevet undersøgt

	Bangsbo- strand skole	Hjørring- vejens skole	Ørne- vejens skole	Gym- nasiet	Ialt
Undersøgte elever	319	217	1148	325	2009
Tuberkulinpositive efter tuberkuløs infektion	79	44	184	116	423
Calmettevaccinerede før skole- gangens begyndelse	3	7	29		39
Calmettevaccinerede efter skole- gangens begyndelse	102	41	362	169	674
Revaccinerede			7		7
Tuberkulinnegative	158	128	482	48	816
Overvægtige	27	8	61	15	111
Undervægtige	11	4	71	4	90
Hudlidelser	8	7	28	2	45
Holdningsfejl, udtalt		3	8	3	14
Misdannelser, medfødte	2	1	6	1	10
Misdannelser, erhvervede	1		3	1	5
Platfod	27	17	101	30	175
Hjertelidelser	1		4		5
Sygdomme i mund, næse, svælg	16	15	59	15	105
Øjensygdomme	18	13	36	7	74
Nedsat synsevne	31	21	120	83	155
Øresygdomme	1	3	18	5	27
Knonisk nedsat hørelse	1	1	5	1	8
Sukkersyge			3	1	4
Farveblinde			6	2	8
Andre sygelige tilstande	29	16	111	29	173

Skoletandplejen

Tandplejen foregår på skolens egen tandklinik på Ørnevejens skole; klinikken er åben hver skoledag fra kl. 8—14, lørdag fra kl. 8—12.

Behandlingen omfatter almindelig plombering, rodbehandling, tandrensning og tandudtrækning. Ved pludselig opstået tandpine kan børnene desuden altid blive behandlet i kliniktiden, — dog helst efter forudgående aftale med skoletandklinikken, telf. 1531 — bedst fra 8—9.

Ret til tandbehandling i 1948—49 havde alle eleverne i 1., 2., 3., 4. og 5. grundskoleklasse samt 1. mellemskoleklasse. Oversigt over behandlingen af disse elever findes side 32.

Men foruden dette blev der på afgangsklasserne foretaget følgende behandlinger: 994 blivende tænder og 11 mælketænder blev fyldt. 155 blivende tænder samt 38 mælketænder blev trukket ud; endvidere foretoges 42 rensninger, 38 rodbehandlinger, 147 injektioner og 193 andre behandlinger — ialt 1618 behandlinger.

Såfremt forældrene ikke ønsker, at børnene skal deltage i behandlingen i 1. klasse, mister de pågældende elever ret til fremtidig behandling.

Da sunde tænder er af den allerstørste betydning for børnenes befindende og udvikling, tilrådes det at lade børnene deltage i den systematiske skoletandpleje, hvortil kommunen betaler alle udgifter.

Det henstilles indtrængende til forældrene at påse, at børnene dagligt møder på skolen med velbørstede tænder.

Anne M. Larsen, skoletandlæge.

Oversigt over skoletandplejens virksomhed i året 1948—49

Systematisk behandling	Antal børn				De forskellige behandlings antal								
	Indmeldte til behandlingen	Fundne fri for caries	Af anden grund ikke behandlede	Behandlede	Fyldning		Extraktion		Rensning	Rodbehandling	Injektion	Andre behandlinger	Ialt
					Blivende tænder	Mælke- tænder	Blivende tænder	Mælke- tænder					
Iste års behandling	374	27	2	345	520	1160	7	507	15	19	48	452	2728
Fortsat behandling af børn, der i tidligere år har været under syst. behandling . . .	1114	93		1021	1534	359	42	331	54	23	67	598	3009
Tilsammen	1488	120	2	1366	2054	1519	49	838	69	42	115	1050	5737

Lærerpersonalet ved folkeskolen den 31. juli 1949.

	Under- viser ved	Født	Eksa- mens- år	Ansæt her	Ansæt i nuv. emb.	Tjeneste- alder
Skoleledere:						
1. Th. Andersen, stadsskoleinspektør	Ø	8. 8. 97	1919	1. 11. 20	1. 9. 40	1. 9. 40
2. J. M. Fuglebæk, skoleinspektør	H	2. 9. 85	1914	1. 4. 39	1. 9. 41	1. 9. 41
3. P. Valentinussen, skoleinspektør	B	19. 4. 94	1917	1. 4. 39	1. 4. 43	1. 4. 43
Skolepsykolog:						
Frk. L. Enevoldsen	Ø	6. 3. 04	1924	1. 10. 29	1. 8. 48	1. 8. 45
Viceinspektører:						
1. Ch. Jensen	Ø	13. 7. 94	1919	1. 4. 21	1. 10. 40	1. 4. 43
2. Helge Mailand	B	12. 4. 09	1931	1. 4. 39	1. 3. 48	1. 3. 48
3. Anton Nielsen	Ø	5. 4. 10	1931	1. 4. 45	1. 10. 47	1. 10. 44
4. O. Poulsen	G	26. 2. 87	1914	1. 2. 21	1. 3. 41	1. 4. 43
Overlærere:						
1. A. Bitch Christensen	Ø	7. 7. 94	1915	1. 7. 19	1. 4. 46	1. 4. 43
2. V. Dupont	Ø	23. 2. 87	1908	1. 3. 22	„	„
3. L. C. Fisker	Ø	10. 11. 88	1910	1. 2. 12	„	„
4. N. Buus Hanghøj	Ø	29. 5. 88	1913	16. 4. 14	„	„
5. A. Nørregård Knudsen	Ø	11. 6. 83	1905	1. 1. 09	1. 4. 46	1. 4. 43
6. Th. Krusell	Ø	16. 6. 01	1923	1. 11. 38	1. 3. 48	1. 3. 45
7. A. J. Markussen	H	3. 11. 85	1915	1. 4. 39	1. 4. 46	1. 4. 43
8. Frk. C. Petersen	Ø	11. 10. 94	1916	1. 4. 27	„	„
9. C. Poulsen	G	3. 8. 86	1907	1. 4. 17	„	„
10. C. R. Røbsø	B	25. 6. 00	1923	1. 4. 39	1. 10. 47	1. 10. 44
11. Frk. L. Thomsen	Ø	25. 1. 90	1912	1. 1. 20	1. 4. 46	1. 4. 43
12. Frk. G. Tryde	Ø	24. 11. 87	1914	1. 3. 21	„	„
Faste Lærere:						
1. F. Berthelsen	B	21. 1. 13	1935	1. 4. 40	1. 5. 42	1. 4. 41
2. M. A. P. Bisgård	B	29. 9. 05	1928	1. 9. 48	1. 9. 48	1. 10. 34
3. S. Bjørn-Hansen	G-Ø	5. 9. 15	1938	1. 8. 41	1. 5. 42	1. 10. 41
4. E. Gørup Christiansen	Ø	5. 12. 19	1943	1. 9. 45	1. 10. 47	1. 2. 47
5. K. Gørup Christiansen	B-Ø	11. 12. 21	1944	1. 10. 47	1. 10. 48	1. 12. 46
6. A. Dahl Jensen	Ø	16. 3. 22	1945	1. 10. 46	1. 3. 48	1. 10. 47
7. H. E. Jepsen	B	8. 6. 17	1940	1. 4. 46	„	1. 9. 47
8. E. Markussen	H	14. 9. 20	1943	1. 9. 45	1. 10. 46	1. 2. 46
9. A. Mayntzhøsen	G-Ø	8. 8. 20	1942	1. 5. 44	1. 4. 46	1. 1. 45
10. E. Nielsen	B	13. 4. 88	1910	1. 4. 39	1. 4. 39	1. 8. 13
11. Jørgen Olsen	G-Ø	2. 12. 08	1929	1. 2. 37	1. 4. 39	1. 9. 37
12. Erik Pedersen	Ø	13. 1. 21	1943	1. 2. 46	1. 10. 47	1. 3. 46
13. J. P. Pedersen	B	18. 11. 94	1921	1. 4. 39	1. 4. 39	1. 8. 23

	Under- viser ved	Født	Eksa- mens- år	Ansæt her	Ansæt i nuv. emb.	Tjeneste- alder
14. S. Bajsgård Pedersen	Ø	4. 6. 06	1927	1. 5. 42	1. 11. 43	1. 3. 42
15. Sv. Å Pedersen	G	9. 9. 18	1940	1. 1. 42	1. 2. 44	1. 12. 42
16. A. Ritmann	Ø	4. 5. 03	1931	1. 4. 39	1. 3. 41	1. 3. 39
17. T. Sinding	Ø	6. 11. 21	1944	1. 4. 48	1. 8. 48	1. 3. 47
18. Johs. Thomsen	Ø	8. 1. 18	1944	1. 10. 47	1. 8. 48	1. 6. 47
19. E. Øye	G-Ø	24. 1. 19	1940	1. 6. 43	1. 2. 44	1. 9. 44
Faste Lærereinder:						
1. Frk. A. Rønnow Andersen	Ø	6. 12. 17	1946	1. 10. 47	1. 2. 49	1. 9. 48
2. Frk. Magda Beider	B	8. 4. 19	1941	1. 3. 43	1. 9. 45	1. 11. 44
3. „ E. Bjerg	Ø	10. 4. 06	1932	1. 6. 37	1. 8. 40	1. 10. 37
4. „ A. M. Christiansen	Ø	14. 7. 21	1944	1. 11. 46	1. 11. 48	1. 8. 47
5. Fru Ruth Gørup Christiansen	Ø	15. 10. 18	1943	1. 9. 45	1. 10. 47	1. 9. 46
6. Frk. G. Jacobsen	B	1. 9. 17	1940	1. 4. 46	1. 4. 46	1. 2. 43
7. „ A. Jensen	Ø	31. 1. 08	1929	1. 11. 42	1. 10. 43	1. 5. 42
8. „ E. Jensen	Ø	23. 12. 03	1927	1. 9. 27	1. 4. 33	1. 2. 30
9. Fru K. Kjærgård	Ø	8. 4. 03	1924	1. 4. 39	1. 4. 39	1. 5. 27
10. Frk. A. Madsen	B	30. 11. 09	1930	1. 4. 39	1. 4. 39	1. 5. 34
11. Fru K. Madsen	H	5. 2. 11	1933	1. 1. 48	1. 5. 48	1. 4. 41
12. Frk. E. M. Nielsen	Ø	5. 5. 03	1928	1. 5. 37	1. 5. 37	1. 11. 34
13. „ Ida Nors Nielsen	Ø	19. 11. 22	1944	1. 10. 45	1. 10. 47	1. 12. 46
14. Fru M. Rasmussen	Ø	19. 9. 03	1926	1. 5. 39	1. 4. 40	1. 4. 40
15. Frk. V. Reber	G	2. 1. 11	1935	22. 8. 39	1. 6. 41	1. 4. 40
16. Fru M. Rye Pedersen	Ø	16. 3. 18	1939	1. 8. 41	1. 3. 43	1. 5. 42
17. Frk. K. Thøgersen	Ø	12. 11. 96	1924	1. 2. 28	1. 5. 29	1. 10. 27
18. Fru A. Øye	G-Ø	2. 6. 16	1938	1. 4. 40	1. 11. 41	1. 9. 40
Timelærere:						
1. K. Borgen Christensen	Ø	13. 9. 23	1945	1. 10. 47	1. 3. 48	
2. J. K. Jensen	Ø	8. 9. 23	1948	1. 1. 49	1. 1. 49	
3. K. Bundesen Nielsen	Ø	17. 8. 24	1947	1. 1. 49	1. 1. 49	
Timelærereinder:						
1. Frk. E. M. Hansen	Ø	23. 9. 25	1948	1. 2. 49	1. 2. 49	
2. „ E. Skjølstrup	B	17. 12. 19	1947	1. 5. 48	1. 11. 48	

Ø: Ørnevejens skole. B: Bangsbostrand skole. H: Hjørringvejens skole. G: Frederikshavn gymnasium

Lærerpersonalet ved Frederikshavn gymnasium
den 31. juli 1949.

	Født	Eksa- mens- år	Ansæt her	Ansæt i nuv. emb.	Tjeneste- alder
Skoleleder:					
A. Madsen, rektor	19. 2. 09	1935	1. 6. 47	1. 6. 47	1. 6. 47
Lektor:					
J. C. Andersen	10. 3. 18	1942	1. 8. 48	1. 8. 48	1. 8. 48
Adjunkter:					
Fru Ellen Lindgård	31. 12. 11	1937	1. 8. 48	1. 8. 48	1. 8. 48
J. Leth Nissen	11. 11. 10	1935	1. 8. 47	1. 8. 47	1. 8. 37
S. Skole	10. 4. 08	1939	1. 9. 42	1. 4. 48	1. 8. 41
Adjunktaspiranter:					
E. Bartholdy	12. 9. 21	1948	1. 4. 49	1. 4. 49	
B. Damstedt Christensen	8. 4. 18	1946	1. 8. 47	1. 8. 47	
J. Lyngby Jensen	23. 11. 09	1947	1. 8. 48	1. 8. 47	
J. H. Thoisen	11. 9. 21	1947	1. 9. 48	1. 9. 48	
Andre lærere:					
N. A. Jensen, overlærer	18. 12. 97	1919	29. 5. 20	1. 8. 47	1. 4. 43
K. Løkkegård	13. 8. 05	1926	1. 5. 28	1. 8. 47	1. 8. 35
T. Bove Nielsen	25. 8. 17	1940	1. 6. 42	1. 8. 48	1. 10. 43
A. Overgård	24. 12. 05	1927	1. 1. 36	1. 8. 48	1. 8. 36
A. Nygaard Petersen	1. 11. 00	1921	1. 4. 30	1. 8. 47	1. 8. 35
Timelærere:					
K. Hanghøj, sognepræst	14. 6. 14	1938	1. 8. 48	1. 8. 48	
Timelærerinde:					
Fru Leth Nissen	10. 6. 11	1946	1. 8. 48	1. 8. 48	

Lærerrådenes formænd:

Fælleslærerrådet: viceinspektør O. Poulsen.

Ørnevejens skole: overlærer A. Bitsch Christensen.

Bangsbostrand skole: overlærer C. R. Robsøe.

Hjørringvejens skole: overlærer A. J. Markussen.

Gymnasiet: adjunkt J. Leth Nissen.

Forandringer i årets løb

Ansættelser:

1. august: lærerinde, cand. psyk. frk. Lavra Enevoldsen ansat som skolepsykolog ved Frederikshavn kommunale skolevæsen. Lærerinde frk. A. Overgård og lærer T. Bove-Nielsen ansat som lærere ved gymnasiet. Timelærerne T. Sinding og Johs. Thomsen fast ansat.

1. september: førstelærer M. A. P. Bisgård fast ansat.

1. oktober: timelærer K. Gørup Christiansen fast ansat.

1. november: timelærerinde A. M. Christiansen fast ansat. Fast vikar E. Skjølstrup ansat som timelærerinde.

1. januar: løs vikar I. K. Jensen ansat som timelærer. Løs vikar K. Bundesen Nielsen ansat som timelærer.

1. februar: timelærerinde frk. A. Rønnow fast ansat. Løs vikar E. M. Hansen ansat som timelærerinde.

Forflyttelser:

1. august: lærer K. Buhl og lærerinde fru E. Buhl ansat henholdsvis som førstelærer og lærerinde ved Lystrup skole.

Ventepenge:

Da skoleinspektørembedet ved Fladstrandsgades skole blev inddraget ved oprettelsen af gymnasiet den 1. august 1947, gik skoleinspektør P. Frey på ventepenge fra 1. januar 1948. Hr. Frey overtog Frederikshavn private mellem- og realskole fra 1. august 1947.

Kursus

Frederikshavn årskursus: 7 lærere deltog i 1. halvdel af årskursus i matematik med lektor J. C. Andersen som lærer.

23. august til 18. september deltog lærerinde fru Ruth Gørup Christiansen i begynderkursus for lærere, der underviser i hjælpeskolen. Lærerinde frk. Else M. Nielsen deltog i et tilsvarende kursus fra 14. marts til 9. april.

1.—2. oktober deltog viceinspektørerne Anton Nielsen og H. Mailand, overlærer frk. Tryde og lærerne S. Bjørn-Hansen og A. Mayntzhusen i kursus i dansk og geografi i Ålborg.

Sommerferiekursus: A. Mayntzhusen: fri idræt, A. Dahl Jensen og K. Gørup Christiansen: svømning, Kaj Borgen Christensen: småbørnsundervisning, Erik Pedersen: nordisk kursus, og V. Dupont: sang og musik. Fru M. Rasmussen deltog i et kursus på Leicester universitet i England.

Instruktionskursus

6. september: magister Hans Hvass, København, holdt foredrag om danske slanger og var leder af en naturhistorisk ekskursion.

27. november: førstelærer Hans Poulsen, Støvring: Dansk.

Skolebetjentene

A. E. Christensen, f. 26. marts 1886, ansat 1. august 1915 ved gymnasiet.

Eli Giversen, f. 24. maj 1908, ansat 1. marts 1940, tjenstgørende ved Bangsbostrand skole.

Hans Jensen, f. 16. oktober 1902, ansat ved kommunen i 1938, som skolebetjent 1. september 1948, tjenstgørende ved Ørnevejens skole.

Ordensregler for eleverne

For at alle elever kan befinde sig så godt som muligt, er det nødvendigt med visse ordensregler. God orden er en betingelse for hele skolens arbejde, ikke blot for kundskabstilegnelsen, men også for at indøve gode arbejdsvaner hos børnene. Da gode arbejdsvaner virker karakterdannende, må hjem og skole være lige interesserede i, at børnene overholder skolens ordensregler.

Uddrag af skolens ordensregler:

1. Eleverne skal med flid og påpasselighed følge skolens arbejde og i alle forhold vise lydige, høflige og sømmelige opførsel.

2. Eleverne skal møde i god tid på skolen, dog ikke mere end 10 minutter før undervisningens begyndelse. De skal straks gå ind i skolegården. Kun fjerntboende elever må cykle til skole. Til Ørnevejens skole må kun de elever cykle, der bor nord for Vestergade eller syd for Koktvedvej—Klitgade.

3. Når skoleklokken ringer, stiller eleverne straks op på deres pladser i skolegården. Al leg og støj må da ophøre.

4. Det er forbudt at lade penge henligge i overtøj, skoletasker m. v. Overtøj bør altid være mærket med navn.

5. Eleverne må ikke efterlade papir eller andet affald i klassen, på gangene eller legepladsen. Madpapir mærkes med navn og klasse.

6. I frikvartererne skal eleverne opholde sig på legepladsen, som ikke må forlades uden særlig tilladelse. Al leg på toiletterne er forbudt. Eleverne må ikke opholde sig i cykleskurene eller stå på bænkene i skolegården. Kun ordensdukse må opholde sig i klassen. Undtagelsesvis kan en elev efter skriftlig anmodning fra hjemmet få tilladelse til at opholde sig i klassen — dog højst 3 dage.

7. Efter skoletidens ophør begiver hver elev sig roligt og hurtigt til sit hjem.

8. De bøger, som eleverne har lånt på skolen, skal behandles med omhu og altid være forsynet med omslag. Elevens navn og klasse samt årstal skal skrives på bindets inderside. Hvis en elev bortkaster, ituriver eller paa anden måde ødelægger en bog, skal den erstattes af elevens forældre.

Til hjemmene

Når et barn ønskes fri en eller flere dage eller enkelte timer, må der *forud* sendes begrundet *skriftlig* begæring fra hjemmet; når det drejer sig om enkelte timer, sker henvendelsen til faglærerne, ellers til skolelederen. *Det henstilles stærkt til hjemmene, at man så vidt muligt undgår at lade børnene forsømme skolen af anden grund end sygdom.* Når barnet forssømmer, får det huller i undervisningen og kan derfor ikke følge med i sin klasse. Når barnet mærker dette, mister det let interessen for skolearbejdet. Derfor er forsømmelser yderst farlige for barnet.

Forsømmelser på grund af barnets sygdom eller smitsom sygdom i hjemmet anmeldes snarest på skolen ved skriftlig meddelelse fra hjemmet eller lægen.

Er der i et hjem *mæslinger, kighoste, røde hunde, skoldkopper, influenza, fåresyge eller Halsbetændelse*, må de børn, der ikke er syge, gå i skole. Er der derimod *skarlagensfeber, difteritis* eller *børnelammelse* i et hjem, må de børn, der ikke er syge, først komme i skole, når de medbringer lægeattest for, at de ikke kan udbrede smitte. Børn, der har været angrebet af en af de tre sidstnævnte sygdomme, skal ligeledes forevise lægeattest, som angiver, at de må modtages på skolen.

Fritagelse for gymnastik, sport, svømning og skolebadning meddeles kun efter skriftlig begæring fra hjemmet. Fritagelse for gymnastik, sport eller svømning ud over en uge kan kun tilstedes efter lægeattest, som udstedes på særlige blanketter, der udleveres på skolen.

Kommunens udgifter til skolevæsenet 1948 – 49

1. Lærerlønninger, herunder udgift til vikarer	724.029,52	
Tilskud fra staten og skolefonden	386.897,65	
	<hr/>	337.131,87
Ventepenge		4.371,96
2. Bidrag til skolefonden		53.812,75
3. Skolebetjentenes lønninger		30.389,42
4. De faste ejendomme:		
Vedligeholdelse af bygninger og have	47.597,30	
Forrentning	47.990,00	
Afskrivning	14.295,00	
	<hr/>	109.862,30
Indtægter	3.966,99	
	<hr/>	105.895,31
5. Drift af skolehaver		663,03
6. Skolelæge ÷ statens tilskud		11.331,12
7. Skoletandpleje		19.617,78
8. Inventar og materiel		33.749,41
9. Undervisningsmidler		75.622,33
10. Kontorholdsudgifter		2.202,09
11. Brændsel, belysning og vandforsyning		63.034,15
12. Rengøring		41.873,45
13. Skole- og børnebiblioteker		9.656,25
14. Forsikringsudgifter		2.021,94
15. Ungdoms- og aftenskole		17.969,91
16. Projektering af ny skole		10.410,65
17. Diverse udgifter		17.400,93
		<hr/>
		837,154,35
18. Indtægter:		
Skolepenge	3.569,81	
Husleje af Folkebiblioteket	3.000,00	
	<hr/>	6.569,81
		<hr/>
		830,584,54
19. Tilskud til den private mellem- og realskole.....		5.000,00
		<hr/>
		835.584,54

Beregnet efter børneantallet pr. 31. december 1948 bliver kommunens udgift pr. elev (gymnasieeleverne medregnet) i kommunens skoler kr. 386,96.

Fradrages beløbene til forrentning og afskrivning af de faste ejendomme, bliver udgiften pr. elev 357,12 kr.

Tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond til skolevæsenet udgør 156.960,00 kr.

Når dette tilskud fradrages, bliver kommunens udgift pr. elev 311,75 kr. (uden forrentning og afskrivning 281,91 kr.).
